

Visie op jongerenwerk 2013 / 2018

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1 Doelen, doelgroep en werksoorten.....	5
1.1 Doelen.....	5
1.2 Doelgroep	6
1.3 Werksoorten.....	6
1.4 Ontwikkelingen	7
2 Kernwaarden	8
3 Kerntaken.....	9
3.1 Talentontwikkeling	9
3.2 Contact leggen en onderhouden.....	10
3.3 Ontwikkelingsstimulering gericht op sociaal en economische zelfstandigheid.....	12
3.3.1 Sociaal zelfstandig	12
3.3.2 Economisch zelfstandig	12
3.4 Interventie.....	12
3.5 Signalering.....	13
3.6 Kerntaken in het licht van de transities	13
4 Gemeente als opdrachtgever en partner	14
BIJLAGE 1 Doelgroep van het jongerenwerk	15
Leeftijd	15
Willers, niet-willers en twijfelaars	15
BIJLAGE 2 Twee typen jongerenwerk van Onis.....	17
Accommodatiegebonden jongerenwerk.....	17
Outreachend jongerenwerk.....	17

Inleiding

"Doe ff normaal". Iedere Nederlander die met de opvoeding van "onze" jeugd te maken heeft vindt het belangrijk dat jongeren zich ontwikkelen tot sociaal en economisch zelfstandige burgers. Dit loopt uiteen van ouders, de leraar op school, de trainer op de voetbalclub en de jongerenwerker. Iedereen is ook van mening dat jongeren de kans moeten krijgen om "foute" keuzes te maken. Dit moet deze jongeren dan wel helpen in hun ontwikkeling om te komen tot deze sociaal en zoveel mogelijk economisch zelfstandig functionerende burger.

In de jaren 80 en 90 gaf het jongerenwerk in Nederland jongeren vooral de "ruimte". Er werden open inlopen georganiseerd zonder activiteiten met een helder doel. In veel centra over het gehele land was alcohol- en drugsgebruik aan de orde van de dag. Deze aanpak had niet het gewenste effect en de jeugdproblematiek nam eerder toe dan af. De samenleving en de politiek had het gehad met de "softe" aanpak van het jongerenwerk. Bezuinigingen, regulering en een repressieve aanpak was het gevolg.

Op de lange termijn is ook de repressieve aanpak onvoldoende gebleken om jeugdproblematiek op te lossen.

Naast het aanpakken van overschrijdend gedrag van jeugdigen is er in de samenleving ook steeds meer het besef dat er professionals nodig zijn die contact maken met jongeren. Er wordt van deze professionals verwacht dat ze jongeren aanspreken op hun kwaliteiten, talenten en jongeren motiveren om vanuit deze talenten iets van hun leven te gaan maken.

Tel hierbij Welzijn Nieuwe Stijl en de transitie op de jeugdzorg op. Eén van de achterliggende doelen van de transitie is dat problemen met jeugd eerder gesignaleerd, efficiënt en integraal aangepakt worden waardoor doorgeleiding naar specialistische zorg voorkomen wordt.

Gezien de aard van het jongerenwerk en de laagdrempelige wijze waarop zij met de kwetsbare jongeren in contact komen maakt het jongerenwerk een *comeback!*

Waarom een visie?

Het vak jongerenwerk is een bijzonder beroep. Van nagenoeg alle vakgebieden in de welzijnssector is het voor iedereen helder wat van de professional verwacht wordt.

Al sinds het bestaan van het vak jongerenwerk is er onduidelijkheid over wat het jongerenwerk nu precies inhoudt en waar het voor staat. Er is geen eenduidig beeld dat gedeeld wordt door gemeente, welzijnswerk en ketenpartners.

Met deze visie wil Onis duidelijkheid creëren over het vak jongerenwerk. Wat mag er van het jongerenwerk verwacht worden en welke cruciale rol kan zij spelen bij de naderende transitie van de jeugdzorg.

Inhoud van de visie

In hoofdstuk 1 worden de doelstellingen en doelgroep van jongerenwerk omschreven. In hoofdstuk 2 formuleren we onze kernwaarden. Hoofdstuk 3 bevat de kerntaken van het jongerenwerk. In het laatste hoofdstuk wordt de rol van de gemeente als opdrachtgever en partner toegelicht.

In Bijlage 1 wordt een omschrijving gegeven van de doelgroep van het jongerenwerk. Bijlage 2 geeft een beeld van de diverse werksoorten binnen het jongerenwerk.

Met deze visie op het jongerenwerk weten gemeente, ketenpartners, jongeren, hun ouders en buurtbewoners wat ze van het jongerenwerk kunnen verwachten.

1 Doelen, doelgroep en werksoorten

Effectieve resultaten van het jongerenwerk zijn duidelijk zichtbaar op de lange termijn. Het organiseren van een sporttoernooi, meidenclub of de toeleiding naar bijvoorbeeld het jongerencentrum zijn geen doelstellingen. Het zijn middelen om op de langere termijn onze doelen te behalen. In dit hoofdstuk worden de doelen, de doelgroep en de verschillende werksoorten van het jongerenwerk beschreven.

1.1 Doelen

Het jongerenwerk van Onis kent twee hoofddoelen waar zij zich voor inzet samen met de ketenpartners.

Jongeren worden begeleid in het opgroeien tot sociaal en economisch zelfstandige burgers.

Gezamenlijk stimuleren we veiligheid in de gemeenten waarin we actief zijn en vergroten we de binding van jeugd met de gemeenschap én de gemeenschap verbinden we met de jeugd.

De begeleiding tot sociaal en economisch zelfstandige burgers bestaat eruit dat de jongerenwerkers jongeren bijstaan in:

- Ontdekken, ontwikkelen en gebruiken van (individuele) talenten
- Inzichtelijk krijgen van kansen in de maatschappij
- Verbondenheid met de samenleving vergroten
- Werken aan respectvolle omgang ongeacht de achtergronden van ieder individu
- Verantwoordelijkheidsbesef ontwikkelen
- Het leren erkennen van de door de maatschappij algemeen geaccepteerde normen en waarden
- Zien en bespreekbaar maken van vragen of knelpunten die jongeren ervaren in het opgroeien

Dankzij deze begeleiding en de nauwe samenwerking met ketenpartners worden de kansen van jongeren vergroot. De individuele jongeren worden gewezen op kansen die er wél zijn en daarnaast gestimuleerd om de kansen die ze krijgen te pakken.

Jongerenwerkers leveren een significante bijdrage aan het vergroten van de sociale vaardigheden van jongeren. Jongeren die door andere partijen nagenoeg niet of nauwelijks bereikt worden en voor de samenleving met name in beeld zijn als "overlast gevende hangjongeren" vinden bij het jongerenwerk hun plek.

Het gaat ons in het dagelijkse contact dan om (het leren van) solidariteit, gelijkwaardigheid, tolerantie, vrijheid, verantwoordelijkheid en respect voor verschil.

Het jongerenwerk is in de beleving van jongeren vooral een leuke, nuttige en gezellige (vrije)tijdsbesteding.

1.2 Doelgroep

Jongerenwerk is er voor alle jongeren in de leeftijd van 10 t/m 23 jaar. Lang niet alle jongeren komen in contact met het jongerenwerk. In de gemeente Someren en Asten gaat het met de meest jongeren goed. Deze jongeren hebben een stabiele thuisbasis, gaan naar school of werk en zijn lid van een club of vereniging. Deze jongeren groeien op tot de sociaal en economisch zelfstandige burgers, ook zonder het jongerenwerk. Deze jongeren zijn dan ook niet de primaire doelgroep van het jongerenwerk. Het jongerenwerk richt zich vooral op die jongens en meiden die zonder interventies van ons minder kans hebben op het opgroeien tot deze burgers.

Het jongerenwerk is voor deze jongeren een laagdrempelige, educatieve (vrije)tijdsbesteding. Het is een plek waar jongeren worden uitgedaagd om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen door het organiseren van eigen activiteiten waar de binding met de gemeenschap centraal staat.

Een uitgebreidere omschrijving van de doelgroep vind u in bijlage 1.

1.3 Werksoorten

Het jongerenwerk van Onis kent twee hoofdstromingen binnen de werkzaamheden.

- Accommodatie-gebonden jongerenwerk
- Outreachend jongerenwerk

Binnen het accommodatie-gebonden jongerenwerk worden jongeren ondersteund in het ontdekken, ontwikkelen en breder inzetten van hun talenten. Daarnaast worden themabijeenkomsten rond actualiteiten voor jeugd in de accommodatie opgezet. Voorlichting kan hiervan een vorm zijn.

Outreachend jongerenwerk legt contact met alle jongeren op alle plaatsen waar jongeren zich bevinden (school, straat, sportclub, thuis, uitgaansgelegenheden, jongerencentra enzovoorts). Inzet hierbij is aanspreken op gedrag, doorgeleiding bij complexe hulpvragen en terugdringen van overlast(beleving).

In bijlage 2 treft u een meer uitgebreide beschrijving aan van de verschillende werksoorten.

1.4 Ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkeling voor het jeugd- en jongerenwerk in de komende jaren is de transitie AWBZ en de decentralisatie jeugdzorg. Ondersteuning aan jongeren moet op een andere manier vorm krijgen dan nu het geval is. Het jongerenwerk kan een deel van de vragen die op gemeenten afkomen oppakken als voldaan is aan de volgende zaken:

- Het is belangrijk dat gemeenten het volledige potentieel van het jongerenwerk zien. Dat potentieel bestaat niet alleen uit inzet rondom overlast of preventieve voorlichting, maar ook in vroegtijdige coaching en begeleiding.
- Om de huidige transformatie goed vorm te geven is het zaak dat er binnen het huidige jongerenwerk ruimte gecreëerd wordt om de samenwerking met de specialistische organisaties goed in stand houden zodat de werkers jongeren die "nog" geen specialistische hulp nodig hebben individueel kunnen coachen en begeleiden. Het CJG is hiervoor nu het startpunt. Samenwerking met O&O-ers en J&G-ers is hierin vanzelfsprekend.
- Basistaken van jeugd- en jongerenwerk dienen te blijven bestaan als basistaken. Zonder de ruimte voor het leren kennen van jongeren, bijvoorbeeld in activiteiten, in contacten van dag tot dag, is er geen basis om zaken vroegtijdig te signaleren en jongeren aan te spreken. De samenhang in de diverse onderdelen van het werk maakt het juist mogelijk om vroeg in te grijpen en om dicht bij de leefwereld van de jongeren te blijven.

De betekenis van jongerenwerk is gelegen in voorkomen, collectief, integraal werken. Omdat gemeenten niet alleen verantwoordelijk zijn voor het jongerenwerk maar ook voor de jeugdzorg wordt investeren aan de voorkant 'rendabel' door minder inzet in zorg. Daartoe dient er goed zicht te zijn op welke inzet in jongerenwerk leidt tot daadwerkelijk minder zorg. Denk aan jongerenwerkers die derden leren signaleren, die schooluitval voorkomen door te interveniëren bij pestgedrag, die overlast voorkomen door jongeren in het jongerencentrum op te vangen.

2 Kernwaarden

Kernwaarden geven aan waar het jongerenwerk in Someren en Asten voor staat. Deze waarden vormen het uitgangspunt van onze visie. Bij de uitvoering van onze werkzaamheden zullen deze uitgangspunten dan ook tot uiting komen. Zowel tijdens overleg, het ontwikkelen van nieuwe methodieken / diensten als tijdens de uitvoering van reeds bestaande methodieken.

Het jongerenwerk van Onis is:

Betrouwbaar

Het jongerenwerk is open en eerlijk naar jongeren, hun (in)directe leefomgeving en ketenpartners.

Daadkrachtig

Het jongerenwerk handelt snel en goed met veel energie en ondernemingslust.

Deskundig

Het jongerenwerk heeft veel kennis over de leefwereld van jongeren en deelt deze kennis met anderen. Daarnaast bezitten onze werkers de competenties om met jongeren aan de slag te gaan en ze te stimuleren in het maken van juiste keuzes.

(Pro)actief

Het jongerenwerk signaleert kansen en handelt daarnaar. Problemen of belemmeringen lost het jongerenwerk zo snel mogelijk op.

Beschikbaar, zichtbaar en samenwerkingsgericht

Het jongerenwerk is flexibel inzetbaar en makkelijk bereikbaar voor jongeren, hun ouders, buurtbewoners en ketenpartners.

3 Kerntaken

Het jongerenwerk heeft in Asten en Someren een agogische opdracht. De opdracht van talenten ontdekken en ontwikkelen. Het aanspreken op grensoverschrijdend gedrag voor zichzelf of hun omgeving hoort hier uiteraard ook bij. In dit hoofdstuk gaan we in op onze zes kerntaken:

1. Talentontwikkeling (stimulering en ondersteuning)
2. Contact leggen en onderhouden
3. Ontwikkelingsstimulering, gericht op sociaal en economische zelfstandigheid (stimuleren eigen kracht van jongeren)
4. Interventie
5. Signalering
6. Kerntaken in het licht van de transities

3.1 Talentontwikkeling

Een jongerenwerker is een agoog die jongeren begeleidt naar volwassenheid. Vanuit ons vak spreken we jongeren aan op hun eigen kracht. We ontwikkelen en bieden zoveel mogelijk in samenspraak met de jongeren programma's aan waarin creativiteit, talenten en kwaliteiten van jongeren centraal staan. Deze activiteiten worden zoveel mogelijk door jongeren zelf opgezet en uitgevoerd of ze worden, na de opzet door het jongerenwerk overgedragen. Alleen als duidelijk is dat het zelfstandig uitvoeren van de activiteiten niet zonder de inzet van jongerenwerk kan, blijft de beroepskracht betrokken. Gezien de aard van de jongeren die bij het jongerenwerk komen, blijft ondersteuning vaak nodig. Doel blijft echter een zelfstandige uitvoering door jongeren zelf. Een jongerenwerker heeft een voorbeeldfunctie naar jongeren. Vanuit deze voorbeeldfunctie confronteren we jongeren en schudden we jongeren wakker bij eventueel fout gemaakte keuzes maar wijzen ze ook op kansen die ze hebben in de maatschappij.

Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Het merendeel van hun tijd besteedt een jongere echter buitenshuis (de school, op straat, de sportclub en/of andere hobby's). Het jongerenwerk neemt de taak van de opvoeder niet over. Wel levert zij samen met andere partners hier een significante bijdrage aan. Het is daarom noodzakelijk dat het netwerk rondom jongeren op de hoogte is van wat er binnen het jongerenwerk gebeurt. Vanuit onze agogische taak:

- Is het jongerenwerk overtuigd van de talenten van jongeren, ook als die niet direct zichtbaar zijn. De jongerenwerker is bereid samen met de individuele jongeren op zoek te gaan naar zijn/haar talenten.
- Steunt jongeren waar nodig.
- De jongerenwerker blijft betrokken bij jongeren, juist bij het vertonen van negatief gedrag (voor zichzelf of zijn/haar omgeving). De jongerenwerker

geeft jongeren zelf inzicht in de gemaakte "foute" keuzes en in de mogelijke consequenties die dit gedrag heeft. In samenspel met de ketenpartners kan het jongerenwerk ook in gang zetten dat negatief gedrag tot daadwerkelijke consequenties leidt. Belangrijk is echter dat het negatieve gedrag niet wijst tot afwijzing van de persoon in zijn geheel.

- Het jongerenwerk is een sociaal veilige plek voor jongens en meisjes.
- We geven jongeren het gevoel dat ze er simpelweg toe doen.

3.2 Contact leggen en onderhouden

Jongerenwerkers kennen de jongeren, hun ambities, twijfels, hun vrijetijdsbesteding, thuissituatie, school en/of werksituatie.

Kennen en gekend worden

Jongerenwerkers hebben contact met groepen en individuen. Ze zijn zowel gericht op het opbouwen van een relatie als op het op korte termijn in actie kunnen komen. Het jongerenwerk is toegankelijk voor verschillende groepen jongeren. Jongeren zoeken vaak plekken waar zij 'gelijkgestemden' ontmoeten.

Jongens én meiden, jongeren met een geestelijke en/of lichamelijke beperking

In de praktijk is het jongerenwerk nog steeds vooral jongenswerk. Jongens zijn veel dominanter aanwezig in de buitenruimte en krijgen daardoor snel meer aandacht. Meiden verdienen meer aandacht in het jongerenwerk.

Ook jongeren met een beperking hebben recht op aansprekende activiteiten, recht op ontwikkeling en recht op tools voor het leven. Werken met deze jongeren betekent dat een jongerenwerker een veilige omgeving biedt.

Doorverwijzing

De jongerenwerker kent de jongeren op straat. Tijdens deze contacten coacht hij/zij deze jongeren individueel of in groepsverband. De jongerenwerker kent de sociale kaart van het gebied waar hij/zij werkzaam is en verwijst de jongeren naar voorzieningen of vrijetijdsactiviteiten door. Indien nodig vindt niet alleen doorverwijzing plaats maar is het jongerenwerk ook bij het eerste contact betrokken. Tijdens de eigen activiteiten van het accommodatie-gebonden jongerenwerk kunnen jongeren inspanning hun kwaliteiten en talenten inzetten voor concrete activiteiten. Voor jongeren zijn deze activiteiten vooral leuk, jongeren hebben lang niet altijd door dat we met deze activiteiten de jongeren begeleiden naar volwassenheid. Dit houdt de activiteiten laagdrempelig en helpt onze werkers om een vertrouwensrelatie op te bouwen.

Sommige (groepen) jongeren willen zich niet houden aan de regels die gelden in een voorziening (niet blowen, niet drinken, actief bezig zijn). Jongeren die

ondanks de inspanningen van jongerenwerkers niet te motiveren zijn tot positieve activiteiten, horen niet thuis in een jongerenvoorziening. In dat geval wordt bezien wie dat kan bieden wat er nodig is voor deze jongeren.

Een jongerenvoorziening is een sociaal veilige plek voor alle jongeren waar talentontwikkeling centraal staat.

De outreachend jongerenwerker blijft contact houden met de groep(en) jongeren die zich niet aan de regels kunnen/willen houden. Mogelijk dat na continue stimulering en motivering jongeren toch actief in de jongerenvoorziening aan de slag willen. Zo niet, dan blijft er contact met de jongeren op straat. Soms worden er ook activiteiten in de buitenruimte georganiseerd, hierbij zijn deze jongeren uiteraard ook welkom.

3.3 Ontwikkelingsstimulering gericht op sociaal en economische zelfstandigheid

Alle jongerenwerkers leveren praktische dienstverlening en voorlichting op basale vragen van jongeren. Het gaat bijvoorbeeld om voorlichting en advies op het gebied van onderwijs, persoonlijke ontwikkeling, werk, gezondheid en/of vrije tijdbesteding. Het jongerenwerk begeleidt en stimuleert jongeren in het contact met gemeentelijke en andere instellingen en is daarvoor op de hoogte van de sociale kaart van Someren en Asten. Bij alle contacten met jongeren stimuleren jongerenwerkers de jongeren om zoveel mogelijk zelf aan de slag te gaan. We geloven dat jongeren met voldoende begeleiding op basis van hun eigen kracht het meeste kunnen bereiken.

3.3.1 Sociaal zelfstandig

Uiteindelijk streeft het jongerenwerk met al haar inzet naar het begeleiden van jongeren naar volwassenheid, waarbij deze jongeren de algemeen maatschappelijk aanvaarde waarden en normen onderschrijven.

3.3.2 Economisch zelfstandig

Veel jongeren die vanuit het jongerenwerk bereikt worden (de 15% waar het minder goed meegaat) hebben moeite met traditioneel leren. Sociale vaardigheden zijn mogelijk minder goed ontwikkeld.

Werken volgens "ervaringsleren" is een middel om in te zetten om aan economische zelfstandigheid te werken. Educatie is meer dan enkel het formele onderwijs. Ook in niet-formele en informele leercontexten leren we heel wat bij. Ervaringsleren vindt plaats buiten de reguliere opleidingssystemen en leidt niet tot het behalen van een diploma of certificaat. Vanuit het jongerenwerk wordt dagelijks gewerkt middels ervaringsleren. Onze activiteiten hebben tot doel jongeren te begeleiden op hun weg naar volwassenheid.

Een voorbeeld van ervaringsleren kan zijn;

Een groep jongeren is fel tegen autoriteiten en de politie in het bijzonder. De jongeren zeggen: "wij willen wel tegen de politie voetballen en ze helemaal lens schoppen". Vanuit het jongerenwerk wordt een voetbalwedstrijd gefaciliteerd. Voorwaarde is wel dat de jongeren zelf samen met een agent na gaan denken over de regels. De groep moet ook samen met de wijkagent het programma voor en na de wedstrijd regelen.

De groep heeft geleerd dat vooroordelen t.o.v. de politie in dit voorbeeld onterecht zijn; er is een begin gemaakt met acceptatie van autoriteit.

3.4 Interventie

Soms is er sprake van grensoverschrijdend gedrag: overlast hangjongeren, vandalisme, etc. In deze situatie zien wij onze rol als belangrijke ketenpartner waarbij we integraal samenwerken met professionals en sleutelfiguren uit de

gemeenschap om zodanig te interveniëren dat het ongewenste gedrag stopt. Is er sprake van een bedreigende situatie zoals huiselijk geweld of kindermishandeling, dan zal het jongerenwerk altijd op signalen hiervan handelen door dit volgens de meldcode op te pakken en bij de relevante instanties te melden. Het jongerenwerk heeft een stevige “erop af” mentaliteit, dit overigens wel met haar eigen grenzen en mogelijkheden. Het jongerenwerk kan bijvoorbeeld stevig huiselijk geweld niet stoppen. Een stukje steun en toeverlaat naar kinderen uit dat zelfde gezin kan zij bijvoorbeeld wel bieden.

3.5 Signalering

Het jongerenwerk is voor jongeren een zeer laagdrempelige voorziening waar jeugd makkelijk zijn weg in vindt. Als één van de weinige beroepsgroepen in de omgeving van jeugd zijn we in alle opvoedkundige milieus actief.

Signalen van jongeren worden opgepakt in de eigen leefomgeving van jongeren: vooral op school, bij vrijetijdsactiviteiten, zoals verenigingen, recreatie, sociaal-cultureel werk. Op straat, internet en in de omgang met vrienden. In mindere mate in het gezin als er al contacten zijn met ouders, broers of zussen.

In al deze milieus zijn we voor jongeren op een laagdrempelige manier bereikbaar. Wanneer er problemen zich voordoen binnen één van deze milieus heeft dit vaak zijn weerslag op de anderen.

“Verkeerde” keuzes in vrienden leidt tot onaanvaard gedrag op straat, vanuit de groepsdruk wordt gespijbeld op school. Resultaten op school gaan achteruit, problemen in het gezin worden groter er is geen betrokkenheid meer bij het verenigingsleven. Veel partijen in de diverse milieus vragen zich af waar het gedrag toch ineens vandaan komt. Het jongerenwerk is de partner bij uitstek die de vinger op de spreekwoordelijke zere plek kan leggen én zaken vaak al direct bespreekbaar kan maken.

3.6 Toekomstbestendig jongerenwerk

Met deze kerntaken is het jongerenwerk toegerust voor de transformatie in het sociale domein. Jongerenwerkers hebben al een scala aan competenties die hiervoor inzetbaar zijn. We versterken deze nog verder door training in het leren omgaan met jongeren die moeilijk zelfstandig hun weg vinden. Verder verdient de samenwerking met de huidige aanbieders van jeugdzorg nog aandacht. De samenwerking binnen het CJG biedt hiervoor een basis.

4 Gemeente als opdrachtgever en partner

De gemeente heeft de regie over het jeugdbeleid. Deze regierol impliceert dat de gemeente niet zelf uitvoerder is van het beleid, maar daar andere uitvoeringsorganisaties voor inschakelt. Vanuit de regierol vervult de gemeente een dubbelrol naar het jongerenwerk; aan de ene kant die van opdrachtgever en aan de andere kant die van partner.

De gemeente is in de eerste plaats opdrachtgever. Vanuit bestuurlijke overwegingen geeft de gemeente opdracht aan instellingen, die ze subsidie verleent. In die rol zorgt de gemeente ervoor dat er resultaatgerichte afspraken worden gemaakt met het jongerenwerk en zij ziet erop toe dat deze worden nageleefd (monitoren). De gemeente zorgt voor de randvoorwaarden, zoals huisvesting en financiën. De rol van partner zorgt ervoor dat er niet alleen achteraf wordt afgerekend, maar dat de gemeente ook *tijdens* het uitvoeringsproces meedenkt en meestuurt. Jaarlijks gemaakte resultaatafspraken kunnen in overleg worden aangepast en bijgesteld. De gemeente denkt mee en bepaalt **wat** er gebeurt, maar het is aan de instelling om te bepalen **hoe** ze het uitvoert. Zowel de gemeente als de instelling neemt hierbij een proactieve houding aan.

<i>Gemeente als opdrachtgever</i>	<i>Gemeente als partner</i>
Resultaatgerichte afspraken maken	Samen kijken naar geschikte aanpak
Toe zien dat afspraken worden nagekomen	Samenwerken op gebied van trends en verandering
Randvoorwaarden leveren	Meedenken
Financiën	Gezamenlijke koerswijzigingen bepalen

BIJLAGE 1

Doelgroep van het jongerenwerk

Het jongerenwerk is toegankelijk voor alle jongeren tussen de 10 en 23 jaar. Het jongerenwerk richt zich op diverse groepen jongeren. Jongens en meisjes van diverse opleidingsniveaus, autochtonen en allochtonen. Het jongerenwerk richt zich óók op 'onzichtbare' groepen, groepen jongens en meisjes waar minder contact mee is, die niet uit zichzelf een jongerenvoorziening binnen komen.

Omdat verschillende doelgroepen verschillende wensen en behoeften hebben en zich in een andere fase van hun ontwikkeling bevinden, maakt het jongerenwerk onderscheid in de programmering.

Het jongerenwerk maakt onderscheid in:

1. Leeftijd
2. Willers, niet-willers en twijfelaars
3. Jongens en meiden

Zij vormen de primaire doelgroep. Ouders, buurtbewoners e.a. vormen een secundaire doelgroep van het jongerenwerk.

Leeftijd

Het jongerenwerk in accommodaties is toegankelijk voor jongeren tussen de 10 en de 23 jaar. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen tieners (10 – 15 jaar) en jongeren (16- 23 jaar). Het jongerenwerk programmeert géén activiteiten voor jongeren ouder dan 23 jaar. De eerste focus ligt op jongeren tot 18 jaar, de groep tot 23 jaar blijft in beeld bij bijzondere situaties.

Sommige jongeren zien het jongerenwerk als een tweede thuis en worden vrijwilliger in het centrum. Zij vervullen als rolmodel voor jongere jongeren een actieve en positieve rol in het jongerenwerk. Daar waar nodig verwijst de jongerenwerker oudere jongeren door naar andere organisaties.

Het outreachend jongerenwerk maakt op straat contact met alle jongeren en jongvolwassenen binnen de groepen. Jongvolwassenen die ouder zijn dan 23 jaar verwijst ze zo veel mogelijk door naar andere instanties en organisaties.

Willers, niet-willers en twijfelaars

In het jongerenwerk van Onis wordt onderscheid gemaakt tussen drie groepen jongeren.

1. Willers
2. Niet-willers

3. Twijfelaars

Willers

De meeste jongeren komen naar een jongerenvoorziening om positief bezig te zijn: ze zijn er omdat ze het zelf willen. Het jongerenwerk richt zich op jongeren die ideeën hebben, die plannen willen maken, die activiteiten willen organiseren.

Twijfelaars

De groep twijfelaars kan twee kanten op: ze gaan mee in de 'energiestand' van de willers of ze laten zich beïnvloeden door de niet-willers. Het jongerenwerk probeert deze groep twijfelende jongeren in de energiestand te krijgen, zodat het willers worden. Het jongerenwerk gaat hiervoor actief op zoek naar jongeren ('willers') die vanuit een positieve houding een functie als rolmodel of ambassadeur kunnen vervullen. Als twijfelaars niet meegaan met de willers en zich te veel laten beïnvloeden door niet-willers worden ze onbereikbaar voor het groepswork binnen het jongerenwerk. Individueel is het via het outreachend werk soms mogelijk deze jongeren toe te leiden naar school, werk of hulpverlening.

Niet-willers

Tot slot is er ook een aantal 'niet-willers' voor wie het overschrijden van grenzen en het opzoeken van de criminaliteit een geliefd tijdverdrijf is. Het gaat om een minderheid, die met hun dominante gedrag snel de cultuur en onveiligheid voor de bezoekers bepalen. Voor deze jongeren is het jongerenwerk, zeker binnen de grenzen van de accommodatie, geen geschikt instrument.

BIJLAGE 2

Twee typen jongerenwerk van Onis

Jongeren verschillen van elkaar. Ze hebben uiteenlopende behoeften en verwachtingen van het jongerenwerk. Binnen het jongerenwerk wordt onderscheid gemaakt in twee verschillende typen jongerenwerk. We kennen accommodatie-gebonden en outreachend jongerenwerk. In deze bijlage worden de beide varianten beschreven.

Accommodatie-gebonden jongerenwerk

Bij accommodatie-gebonden jongerenwerk komen jongeren vaak vanaf de straat naar activiteiten in een voorziening. Binnen de accommodatie ondersteunt de jongerenwerker jongeren bij het ontdekken en ontwikkelen van kwaliteiten en talenten door gerichte activiteiten te ontplooiën met jongeren. Wanneer een jongere een complexe hulpvraag heeft weet hij/zij de weg naar de juiste professional en verwijst hiernaar door. De jongerenwerkers van Onis leren jongeren niet alleen in de accommodatie kennen, maar zijn óók in staat om op straat contact te maken met jongeren. Met het accommodatie-gebonden jongerenwerk zoals hier omschreven, bedoelen we activiteiten die we of zelf georganiseerd hebben of die plaats vinden in ons eigen jongerencentrum.

Outreachend jongerenwerk

De outreachend jongerenwerker leert jongeren kennen op straat. Vanuit het contact met jongeren krijgt de outreachend jongerenwerker zicht op de leefsituatie van jongeren en biedt hij of zij jongeren in groepsverband en individueel ondersteuning.

Het gaat daarbij zowel om het activeren van jongeren als om het ondersteunen bij problemen die de ontwikkeling naar volwassenheid in de weg staan.

Het outreachend werk beperkt zich niet tot de straat. De outreachende medewerkers participeren actief in netwerken, kennen de vier eerder genoemde opvoedmilieus en zijn spinnen in het complexe web wat de leefwereld van jongeren heet.

De outreachend medewerker kent de straatcultuur en weet hiernaar te handelen, hierin kan zij andere professionals ondersteunen en doet dit proactief.